

Priskurant å konstgjorda gödningsämnen m. m - 3

J. Cowan-Nyberg & c:o

Vardagstryck Affärstryck
1800-tal 8:o

National Library
of Sweden

Postadress:
J. Cowan-Nyberg & Co,
Umeå.

N:o 5.

Telegrafadress:
N Y B E R G,
Umeå.

Priskurant

(utan förbindelse)

för

våren 1894

å

Konstgjorda Gödningsämnen

m. m.

från

J. Cowan-Nyberg & Co

Umeå

jemte

Bruksanvisning för desamma.

Lager

i

Umeå och Nyåker.

—◆—
Affären grundlagd 1889.
—◆—

Gödningsämnenas tillblandning utföres med maskin och står under
kontroll af Länskemisten i Umeå Herr Lektor N. Pahl.

PRISKURANT.

Märke	Gödningsämnen.	Innehåller på 100 kg.			Pris pr 100kg.			
		Kväfve kg.	Fosfor- syra kg.	Kali kg.	i Nyåker Kronor		i Umeå Kronor	
	Sammansatta.							
1 A	Lerjordsgödsel (tidig)	11.5	12.7	—	26	50	26	—
1 B	D:o (sen)	10.5	13.7	—	25	50	25	—
2 A	Sandjordsgödsel	9.2	12	6.5	25	50	25	—
H	Hvitmossegödsel (sen)	6.1	10.7	14	22	50	22	—
M:1	Myrgödsel (tidig)	0.5	13.3	17	16	50	16	—
M:2	D:o (sen)	—	14.8	18	18	50	18	—
	Enkla.							
S	Svafvelsyrad ammoniak	19.5—20	—	—	dagens pris			
C	Chilialpeter	15.5	—	—	» »			
N	Svenskt ångpr. benmjöl	2—2.5	27—30	—	13	50	13	—
D	D:o sikt-benmjöl	5—7	15—18	—	14	50	14	—
W	Thomasfosfat	—	17—20	—	7	25	6	50
A	40 % Superfosfat	—	40	—	21	50	21	—
B	20 » d:o	—	20	—	11	50	11	—
K	Femfaldt koncent. kalisalt ..	—	—	45—50	19	50	19	—
E	Svafvelsyrad kalimagnesia ...	—	—	15	7	25	6	50
F	Kainit	—	—	12	6	25	5	50
	Gotlands kalk.							
	Släckt, från magasin i Umeå						1	—
	Osläckt » » i »						2	50
	Släckt, direkt från fartyg i Umeå						—	80
	Osläckt » » » i »						2	—
	D:o » » » i » i fotogenkärl						5	—
	Utsädesspanmål.							
	1:ma svensk hafre till grönfoder-skörd							dagens pris.
	Finsk riad » » mogen skörd							» »
	Krafftoder.							
	1:ma linfrökakor							dagens pris.
	1:ma rapskakor							» »
	25 öres förhöjning pr 100 kg. för krossade.							

Vid köp af större partier och till återförsäljare lemnas rabatt.

Försäljningsvilkor och Garanti.

Varorna levereras i fria säckar och till ofvanstående priser fritt ombord i Umeå eller fritt banvagn från filialen i Nyåker.

Betalningsvilkoret är: pr kontant likvid. Dock kunna kända och säkra köpare erhålla kredit emot 5 % årlig ränta eller på tid

mot vexelaccept och ränta, ifall sådan öfverenskommelse träffas vid requisitionen.

Afsändningen sker på reqvirentens räkning och risk och ombesörjes *assurans endast om sådan föreskrifves*. För skada eller undervigt, som genom vårdslös behandling af säckarne eller faten möjligen kan uppstå under transporten ansvaras icke. Sker försändelsen med ångbåt eller jernväg, förses hvarje säck med emottagarens adress å en »träffår».

Vid requisition behöfver endast uppgifvas det i priskuranten utsatta *märket* för hvarje sorts gödningsämne. Om dervid ej särskildt angifvits för tidigt eller sent användande, afsändes det för årstiden mest passande.

Förfrågningar besvaras omgående och kostnadsfritt.

Ännar köpare personligen rådgöra med oss, bör han, så vidt möjligt är, medföra prof på den jord, hvartill han önskar erhålla gödsel. Profvet skall vara en blandning af jord från botten och ytan. Jordprof kunna äfven insändas, då de af oss kostnadsfritt undersökas, för såvida insändaren förbinder sig köpa minst en säck af det gödningsämne vi derefter bestämma.

Expedieringen af ingångna ordres utföres skyndsamt och med största omsorg.

Hos återförsäljarne äro priserna, endast med tillägg af frakt och transportkostnader, från Umeå eller Nyåker desamma som uti priskuranten.

Hvarje säck är till skydd mot **förfalskning** och märkenas utplåning **försedd med 3:ne blyplomber**, å hvars ena sida står gödningsämnets märke och å den andra »J. C.-N. & C:o, Umeå».

Våra gödningsämnen innehålla växnäringsämnena i mesta möjliga koncentrerade form, äro af allra bästa qualité och tillblandas i öfverensstämmelse med jordarternas behof af olika växnäringsämnena.

För angifven halt garanteras, men då denna kan variera i olika delar af ett och samma parti, förbehålla vi oss $\frac{1}{2}$ procent analyspelrum. *Verklig underhalt ersättes i förhållande till det debiterade priset*, hvarvid förekommande öfverskott af ett ämne i proportion beräknas som ersättning för underhalt å ett annat och således att 1 % kväfve, 3 % fosforsyra och 4 % kali hafva samma värde.

Obs.! Som vår affär skötes af en agronom och står under kontroll af Länskemisten samt dessutom är en **specialaffär** (ej diverse), som i sitt slag är den största inom länet, hafva våra kunder allra största utsigt till att erhålla för deras jord fullt passande gödningsämnen till lägsta möjliga priser.

Intyg.

Utdrag ur Länskemisten Herr Lektor C. N. Pahls årsberättelser för åren 1891 och 1892 till Vesterbottens läns Kongl. Hushållningssällskap.

Af de 17 profven å gödningsämnen äro 16 undersökta på begäran och bekostnad af Länsmejeristen Nyberg i och för hans beredning af sammansatta gödningsämnen. Och har dervid visat sig, att de af honom inköpta enkla gödningsämnena såväl i början och medlet som i slutet af året innehölla de garanterade mängderna fosforsyra, kali och kväfve. På grund häraf och med kännedom af den omsorg, som användes vid blandningen, kan jag ej annat än rekommendera Länsmejeristen Nybergs blandade gödningsämnen. En enda köpare har låtit kontrollundersöka ett prof å gödningsämne.

Umeå den 31 December 1891.

C. N. Pahl.

Af de 9 profven å gödningsämnen äro 7 tagna i Länsmejeristen Cowan-Nybergs magasin och har bland dem endast ett prof å benkolssuperfosfat visat sig något underhaltigt.

Jag har under förra vintern ofta närvarit vid beredningen af hans gödselblandningar och sett att de gjordes med omsorg och noggrannhet. Sedan han fått en särskild maskin för blandningen hafva hans blandningar blifvit mycket jemnare än förut.

Umeå den 31 December 1892.

C. N. Pahl.

Analysering och kontrollering.

Önskar köparen genom kemisk undersökning kontrollera gödningsämnenas halt, skall han i närvaro af 2:ne trovärdiga och kända personer antingen vid inlastningen eller genast vid framkomsten deraf uttaga prof och iakttages dervid, att ur hvarje säcks midt en handfull uttages.*) De erhållna profverna från hvarje säck af samma sort blandas noga, hvarvid *alla klumpar väl sönderdelas* och påfyllas med det sålunda erhållna generalprofvet tre väl torra glasflaskor, som tillkorkas, förseglas och under förseglingen förses med en lapp innehållande uppgift om partiets storlek och garanterad halt, dagen då profvet uttages samt vittnenas egenhändiga underskrifter. *Två af dessa flaskor insändas genast till undertecknad* och den tredje till den kemist köparen sjelf väljer. Skulle den derpå erhållna analysen visa underhalt, förbehålla vi oss rättighet att sända de oss tillsända profven till andra kända kemister för kontrollanalys.

*) Vid proftagning torde noga tillses, att prof från gödningsämnen med olika innehåll *icke* sammanblandas. Säckar, som under transporten skadats eller befinnas fuktiga eller våta, sättas å sido och få dessa ej tagas med i räkning vid generalprofs uttagande.

Försummar köparen att på anfördt sätt uttaga profvet eller ock att insända de två nämnda profflaskorna, fästes ej afseende vid af honom företedd analys. Liqviden anställes på angifvet sätt, oberoende af kontrollanalyserna och regleras möjligen uppstående skilnad å fakturan kontant, genast då analyserna blifvit färdiga.

Bruksanvisning.

Obs! 100 kg. = 1 säck.

- 1 A. **Lerjordsgödsel** användes tidigt om våren på lerjord. 100 kg. på bättre och 200 kg. på sämre jord pr tunnas utsäde (150—300 kg. pr tunnland).
- 1 B. **Lerjordsgödsel** användes kort före eller samtidigt med sådden på lerjord. 100 kg. på bättre och 200 kg. på sämre jord pr tunnas utsäde (150—300 kg. pr tunnland).
- 2 A. **Sandjordsgödsel** användes helst tidigt om våren men äfven kort före sådden på sandjord. 100 kg. på bättre och 200 kg. på sämre jord pr tunnas utsäde (150—300 kg. pr tunnland).
- H. **Hvitmossegödsel** användes kort före eller samtidigt med sådden af säden på en djupare, sämre och ofullständigt förmultnad, rödaktig myrjord, eller med andra ord *å all sådan jord, som icke lemnat eller lemnar skörd af myrfoder* och som gödslad med latrin (folkspillning) lemnat bättre skörd än efter ladugårdsgödsel samt för rotfrukter. 100—200 kg. pr tunnas utsäde (150—300 kg. pr tunnland). Myrjorden måste dock först vara kalkad.
- M:1. **Myrgödsel** användes tidigt om våren på en grundare, bättre och väl förmultnad, till färgen nästan svart myrjord, d. v. s. *å all sådan jord, som lemnat eller lemnar skörd af myrfoder*. Användes dessutom till öfvergådnad af gräsvall och tillsammans med latrin (folkspillning) å en ofullständigt förmultnad myrjord. 100—200 kg. pr tunnas utsäde (150—300 kg. pr tunnland).
- M:2. **Myrgödsel** användes kort före sådden på samma jord som föregående. 100—150 kg. pr tunnas utsäde (150 å 200 kg. pr tunnland).
- S och C. **Svafvelsyrad ammoniak** och **chilisalpeter** alstra mycket halm och foder samt användas om våren, kort före växtligheten börjar, till öfvergådnad af gräsvallar och rågfält, hvilkas utseende gifva anledning till befarande af klena skördar. Svafvelsyrad ammoniak bör aldrig användas på kalkfattig jord. Mängd af hvarje sort enbart 50—100 kg. pr tunnas utsäde (75—150 kg. pr tunnland).

- N. **Ångprepareradt benmjöl** påskyndar sädens mognad och användes vid jordens igenläggning till gräs; bör då blandas tillsammans med s. k. sikt-benmjöl samt för myrjord äfven med femfaldt koncentreradt kalisalt, kalimagnesia eller kainit. Användes vidare tidigt om våren på sandjord tillsammans med ladugårdsgödsel för frambringandet af mogen skörd af korn eller hafre. 100—200 kg. pr tunnans utsäde (150—300 kg. pr tunnland).
- D. **Sikt-benmjöl** eller **råstampadt** sådant användes vid åkerns igenläggning till gräs. 100—200 kg. pr tunnans utsäde (150—300 kg. pr tunnland).
- W. **Thomasfosfat** användes på samma sätt som ångprepareradt benmjöl samt företrädesvis på kalkfattig jord och myra. Är äfven utmärkt till öfvergödning af gräsvallar och ängar, men bör då utströs om hösten och samtidigt äfven användas kali. T. ex. på 200 kg. Thomasfosfat 100 kg. femfaldt kali. 400—600 kg. pr tunnland.
- A. **40 proc. Superfosfat** påskyndar sädens mognad och användes kort före sådden på lerjord tillsammans med ladugårdsgödsel för frambringande af mogen skörd af korn eller hafre. 50—100 kg. pr tunnland.
- B. **20 proc. Superfosfat** användes för samma ändamål som 40 proc. 100—200 kg. pr tunnland.
- K. **Femfaldt koncentreradt kalisalt** användes för gräsväxt på sämre sandjord tillsammans med ladugårdsgödsel och benmjöl. 50 kg. pr tunnland. På myra tillsammans med Thomasfosfat 50—100 kg. pr tunnland samt till öfvergödning af gräsvallar och ängar 50—100 kg. tillsammans med 100—200 kg. Thomasfosfat.
- E och F. **Svafvelsyrad kalimagnesia** och **kainit** användas på samma sätt som föregående men i 3 à 4 gånger så stor mängd.
- Kalk** användes framför allt på myra och i synnerhet på oförmultnad sådan; första gången till en mängd af 20 hektoliter (13 tunnor) pr tunnans utsäde (30 hl. pr tunnland) och sedermera ungefär hvar 10:de år en fjerdedel så mycket. Måste utströs om hösten.
- I. Mängden af gödningsämne**, som härofvan är angifven för hvarje sort, är beräknad för en medelskörd från ett tunnland jord dels i någorlunda god och dels i sämre växtkraft. Är jorden mycket dålig och utsugen eller önskas en god eller mycket god skörd måste man således gödsla starkare, än hvad som är angifvet. I allmänhet bör man gödsla rikligt, ty *inga skördar äro så dyra som de dåliga.*

II. Tiden för användandet är likaledes i det föregående angifven för hvar och en sort. Med tidigt om våren menas så fort snön tinat bort och kälen lossnat 3—2 tum. *De tidiga sorterna verka säkrast* och böra för den skull föredragas framför de sena. Skall gödningsämnet användas sent måste näringsämnena i det samma vara lösliga.

III. Sättet för användandet. Hvarje gödningsämne utblandas med hälften eller lika mycket grof och fuktig sand eller sågspån, hvarvid tillses att alla klumpar väl sönderdelas. På det fältet må blifva jemt gödsladt, delas blandningen i 2:ne delar, hvaraf den ena hälften utströs från ett håll och den andra från motsatt håll. Om fältet har ett mycket lutande läge, bör gödningsämnet nedharfvas omedelbart efter sedan det blifvit utsådt; i alla andra fall behöfver det ej nedmyllas förr än jorden skall bearbetas för säden. Vid öfvergödning af gräsvall bör gödningsämnet utsås om hösten eller tidigt om våren på fältet, som omedelbart efter sedan gödningsämnet utsåts, öfverharfvas med en jernpinneharf kors och tvärs.

IV. Konstgödsel bör användas:

- 1:o särskildt till frambringande af grönfoder för att genom dettas uppställning rikta det naturliga gödselörrådet;
- 2:o å godartade myrmarker med rik tillgång på mylla;
- 3:o efter upplöjd vall, för att året efter denne är ristad frambringa en god hafre- eller grönfoderskörd. Först året härefter, då gräsroten blifvit mörare, bör jorden trädas;
- 4:o till öfvergödning af gräsvallar och ängsmarker samt klena rågfält om våren.

V. Konstgödsel bör *icke* användas:

- 1:o flere år å rad å ler- och sandjord med ett tunnt matjordslager. Å sådan jord bör uteslutande naturlig gödsel användas;
- 2:o å ofullständigt afdikade fält;
- 3:o å mycket djupa, oförmultnade mossar samt å all sådan jord, som innehåller s. k. fjederalun eller »sälta» med mindre än att dessa först blifvit kalkade.

För erhållande af fullt tillförlitliga gödningsämnen, kan efter requisition hos oss frågeformulär kostnadsfritt erhållas och sedan de derå uppsatta frågorna så noggrannt som möjligt af köparen besvarats, insändes detsamma i god tid antingen till närmaste återförsäljare, om gödningsämnet skall tagas genom denna, eller till undertecknade, om det skall tagas direkt från Umeå eller Nyåker, då vi derefter sända köparen en uppgift på den eller de sorter han bör använda.

Umeå i Mars 1894.

J. Cowan-Nyberg & C:o.

På lager

till fabrikspriser alla sorters

Mejeripreparater

såsom

Ostlöpe, Ost- och Smörfärg, Ostduk, Kummin och Nejlikor.

Mjolkprofningsinstrument

och

justerade Termometrar, Silar, Ostformar

m. m.

Gotlands Slipstenar.

Utsädes-spanmål och Frö.

Foderämnen.

Allt af uteslutande prima kvalitet.

Order upptagas

till fabrikspriser å

Mejeri-inventarier

för smör- och ostberedning,

SEPARATORER

m. m.

Landbruksmaskiner

såsom

Slåtermaskiner, Hästräfsor, Stifftröskverk, Plogar och Handredskap

m. m.

Generalagenter

för Vesterbottens län

för

Stockholms Benmjölsfabriks Aktiebolags

utmärkta tillverkningar af

Ångprepareradt, Råstampadt och Foderbenmjöl

samt

Barläst Kalkbruks

å Gotland

välkända släckta och osläckta Kalk.